

Saksdokumenter:

KM 08.0/22 Fjerning av regler om registrering av tilhørige

Fjerning av regler om registrering av tilhørige

Innstilling fra komité B

Sammendrag av saksorienteringen

Registrering av tilhørige krever etter dagens lovverk uttrykkelig samtykke fra foreldre som har foreldreansvar, i tråd med personvernforordningen. Den norske kirke har ikke lenger tilgang til informasjon fra Folkeregisteret om foreldreansvar. Registrering av tilhørighet vil dermed i praksis falle bort. Kirkerådet foreslår derfor at reglene for registrering av tilhørige i kirkeordningen og underliggende regelverk blir opphevet.

Kirkeordningens prinsipielle bestemmelse om at barn av medlemmer regnes som tilhørende Den norske kirke inntil de har nådd religiøs myndighetsalder (15 år), foreslås likevel beholdt.

Endringsforslagene ble behandlet av Kirkerådet 10.–11. februar 2022 og deretter sendt på høring. Høringen viste tilslutning til forslagene.

Komitéens merknader

Komitéen legger Kirkerådets saksfremlegg til grunn. Komitéen bemerker at den ville brukt uttrykket “anses som” i stedet for “regnes som” i beskrivelsen av kirkeordningens prinsippbestemmelse. Komitéen er enig i at i reglene om registrering av tilhørige fjernes fra kirkens regelverk som følge av endringene i lovverket. Flertallet i komitéen er også enig i at bestemmelsen i kirkeordningen § 4 tredje ledd beholdes.

1. Komitéen viser til det som står på kirkens nettsider:

«Tilhørigordningen ble etablert av staten for å kunne beregne offentlig støtte til tros- og livssynsamfunn utenfor Den norske kirke. Siden synet på hva det vil si å være medlem i et trossamfunn varierer, regnet staten alle barn som tilhørende foreldrenes trossamfunn.

For Den norske kirke har ordningen fungert slik at barn av foreldre som er medlem av Den norske kirke, ble regnet som tilhørende Den norske kirke ved fødsel. Frem til 1. oktober 2018 ble dette registrert automatisk i kirkens registre på grunnlag av fødselsmeldinger fra Folkeregisteret. Siden har tilhørighet blitt registrert dersom foreldrene ønsket det.

Da den nye trossamfunnsloven trådte i kraft 1. januar 2021, opphørte tilhørigordningen, og tidligere tilhørige ble da slettet fra Den norske kirkes register.»

2. Da det ble klart at den lovregulerte tilhørighetsordningen skulle avvikles ble det utviklet en funksjonalitet for tilbud om ulike trosopplæringstiltak o.a. på Min side som kalles trosopplæringsabonnement. Komitéen ser at informasjonen på Min Side er at en legger inn barnets navn og fødselsdato og krysser av for «Jeg bekrefter at

jeg har foreldreansvar for barn jeg har oppgitt informasjon om. Jeg gir herved samtykke til at kirken kan behandle disse opplysningene og gi informasjon om trosopplæring.»

Komitéen mener det er en stor strategisk utfordring å komme i kontakt med disse barna.

3. Komitéen har drøftet prinsippbestemmelsen i kirkeordningen § 4 tredje ledd. Etter avstemming innstiller komitéen med 10 mot 5 stemmer på å beholde bestemmelsen.

Flertallet la vekt på at begrunnelsen for å anse tilhørig som en del av kirken, har utgangspunkt i synet på kirken som fellesskap. Den som er født inn i en familie av medlemmer, anses som en del av det kirkelige fellesskap. Selv om tilhørighet ikke lenger har en juridisk eller praktisk betydning, mener flertallet i komitéen det er grunn til å beholde prinsippbestemmelsen.

4. Komitéens forslag til vedtak er skrevet i en annen form enn Kirkerådets vedtaksforslag i saksfremlegget, men innholdet er det samme.

Rettelse av trykkfeil i saksfremlegget s.7-8 i oversikt over forslag til nye regler sammenlignet med de gamle:

Komitéen oppdaget feiltrykk på side 7 og 8 i saksfremlegget der bokstav-leddene i § 1 og § 2 i reglene for innmelding og utmelding av Den norske kirke har fått feil bokstaver. For ordens skyld settes hele den oversikten inn her. Komitéens forslag til vedtak følger nedenfor.

Oversikt over de konkrete forslagene til endringer i regelverk

1 Endringer i kirkeordning for Den norske kirke

§ 4. Medlemskap og tilhørighet

Dåp er en forutsetning for medlemskap i Den norske kirke.

Bare person som er bosatt i riket og norsk statsborger bosatt i utlandet, kan være medlem av Den norske kirke. Biskopen kan etter nærmere regler fastsatt av Kirkemøtet bestemme at også andre personer kan være medlem av kirken.

Barn anses å høre inn under Den norske kirke fra fødselen dersom foreldrene er medlemmer.

~~Et barn registreres som tilhørig når foreldrene gir melding om det. Foreldrene må gi slik melding også når barnet anses å høre inn under Den norske kirke fra fødselen. Melding kan gis selv om bare en eller ingen av foreldrene er medlem av Den norske kirke. Når barnet har fylt 18 år uten å ha blitt medlem, faller tilhørigheten bort.~~

~~Kirkemøtet fastsetter nærmere regler om framgangsmåte for inn- og utmelding samt for registrering av tilhørighet i Den norske kirke.~~

Biskopen avgjør i tvilstilfelle om en person skal anses som medlem av Den norske kirke.

§ 5. Registrering i Den norske kirkes medlemsregister

Medlemmer registreres i Den norske kirkes medlemsregister. ~~registreres i tillegg til medlemmer også personer som er tilhørig til kirken.~~

Opplysninger om døpte, konfirmerte, vigslar til ekteskap, jordfestelser ved prest i Den norske kirke samt inn- og utmeldinger skal også inntas i registeret.

2 Endringer i forskrift om Den norske kirkes medlemsregister

§ 3. Definisjoner

I denne forskriften forstås med:

- a. *medlemsregister*: Den norske kirkes elektronisk lagrede opplysninger om medlemmer ~~og tilhørende~~, kirkelige handlinger samt inn- og utmeldinger,
- b. *sentral behandlingsansvarlig*: den som er ansvarlig for all behandling av personopplysninger i medlemsregisteret og som bestemmer hvilke formål og hjelpemidler for behandlingen som skal brukes,
- c. *lokal behandlingsansvarlig*: den som er ansvarlig for behandlingen av personopplysninger på fellestrådsnivå,
- d. *kirkelige handlinger*: dåp, konfirmasjon, vigsel og gravferd,
- e. *kirkelig fellestråd*: kirkelig fellestråd og menighetsråd med fellestrådsfunksjoner.

§ 5. Registreringsplikt

Sentral behandlingsansvarlig skal sørge for at det føres register over personer som i samsvar med kirkeloven § 3 er medlem av ~~eller anses å høre inn under~~ Den norske kirke, jf. kirkeordningen § 5 første ledd.

Opplysninger om personer som blir døpt, konfirmert, vigslet til ekteskap og jordfestet ved prest i Den norske kirke, skal inntas i medlemsregisteret, jf. kirkeordningen § 5 annet ledd.

Sentral behandlingsansvarlig skal sikre at Den norske kirke har ett medlemsregister, og dette skal føres elektronisk. Lokal behandlingsansvarlig plikter å påse at varig registrering av kirkelige handlinger samt inn- og utmeldinger kun skjer i medlemsregisteret.

Nytt § 6 første ledd

Medlemsregisteret skal inneholde opplysninger om den registrertes navn, folkeregistrerte bostedsadresse, fødselsnummer, ~~kirkelig status (medlem / hørende inn under)~~, dåp eller innmelding (dato og sted) og tilhørighet til sokn og valgkrets i henhold til folkeregistrert adresse. Medlemsregisteret kan også inneholde opplysninger om familierelasjoner, den registrertes postadresse samt digital kontaktinformasjon.

[...]

3 Nye regler for innmelding i og utmelding av Den norske kirke (her sammenlignet med de gamle)

§ 1. Innmelding

Innmelding i Den norske kirke skjer ved henvendelse til kirkebokføreren på bostedet eller til Kirkerådet. Norsk statsborger som er bosatt i utlandet retter henvendelsen til kirkebokføreren på siste bosted i Norge, eventuelt til den kirkebokføreren som Kirkerådet bestemmer. Den som melder seg inn i Den norske kirke, må være døpt med kristen dåp og skal gi følgende opplysninger:

- a) fullt navn ifølge folkeregisteret,
- b) bostedsadresse ifølge folkeregisteret,
- c) fødselsnummer (11 siffer),
- d) ~~navn og fødselsnummer på eventuelle barn under 15 år dersom innmeldingen får virkning for disse,~~

- e) sted og dato for dåp dersom det er mulig å opplyse om dette,
- f) opplysning om at eventuelt medlemskap i annet tros- og livssynssamfunn i Norge er brakt til opphør.

~~En innmelding som mangler opplysningene i første ledd bokstav d, er likevel gyldig.~~ Innmeldingen kan skje ved personlig fremmøte eller skriftlig. Skriftlig innmelding skal være underskrevet og datert av den som melder seg inn, eller autentisert etter nærmere bestemmelse om dette gitt av Kirkerådet. Ved innmelding skal kirkebokføreren eller Kirkerådet påse at kirkeordningens vilkår er til stede.

§ 2. Utmelding

Utmelding av Den norske kirke skjer ved henvendelse til kirkebokføreren på bostedet eller til Kirkerådet. Den som melder seg ut av Den norske kirke, skal gi følgende opplysninger:

- a) fullt navn ifølge folkeregisteret,
- b) bostedsadresse ifølge folkeregisteret,
- c) fødselsnummer (11 siffer),
- d) ~~navn og fødselsnummer på eventuelle barn under 15 år dersom utmeldingen får virkning for disse.~~

Utmeldingen skal være underskrevet og datert av den som melder seg ut, eller autentisert etter nærmere bestemmelse om dette gitt av Kirkerådet.

§ 3. Registrering av tilhørighet (oppheves)

~~Et barn registreres som tilhørig når foreldrene melder barnet som tilhørig i Den norske kirke. Foreldrene må gi slik melding også når barnet anses å høre inn under Den norske kirke fra fødselen. Melding kan gis selv om bare en eller ingen av foreldrene er medlem av Den norske kirke.~~

~~De som melder barnet inn som tilhørig, skal gi følgende opplysninger:~~

- a) ~~fullt navn ifølge folkeregisteret,~~
- b) ~~bostedsadresse ifølge folkeregisteret,~~
- e) ~~fødselsnummer (11 siffer).~~

~~Melding etter første ledd skjer ved personlig eller skriftlig henvendelse til kirkebokføreren på barnets bosted eller til Kirkerådet. Meldingen skal være underskrevet av dem som har foreldreansvaret, eller autentisert etter nærmere bestemmelse om dette gitt av Kirkerådet. Er barnet bosatt i utlandet, gjelder regelen i § 1 første ledd annet punktum tilsvarende.~~

~~Når barnet har fylt 18 år uten å ha blitt medlem av Den norske kirke, faller tilhørigheten bort. Personer som har fylt 15 år, kan selv sende melding om at tilhørigheten skal opphøre. Det samme kan de som har foreldreansvaret for et barn under 15 år. Ved melding om tilhørighet skal kirkebokføreren eller Kirkerådet påse at kirkeordningens vilkår er til stede.~~

§ 3 Saksbehandlingstid

Henvendelse om inn- eller utmelding til kirkebokfører bør besvares innen 14 dager i form av attest som viser at inn- eller utmeldingen er registrert.

Henvendelse om inn- eller utmelding til Kirkerådet besvares i form av attest som viser at inn- eller utmeldingen er registrert, etter den ordning som Kirkerådet bestemmer.

~~Bestemmelsene i første ledd gjelder tilsvarende ved melding om tilhørighet og opphør av tilhørighet.~~

§ 4. Varsling

Når inn- og utmelding skjer hos Kirkerådet, skal det så snart som mulig gis melding til kirkebokfører i vedkommendes bostedsmenighet etter nærmere bestemmelser gitt av

Kirkerådet. Kirkebokfører bør så snart melding er mottatt sørge for at det blir tatt kontakt med den som er innmeldt.

~~Bestemmelsene i første ledd gjelder tilsvarende ved melding om tilhørighet og opphør av tilhørighet.~~

Forslag til vedtak

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43

I

Kirkemøtet fjerner ordningen for registrering av tilhørige i Den norske kirke.

II

Kirkemøtet vedtar endringer i følgende regler nevnt nedenfor:

1. Kirkeordning for Den norske kirke

Tittel på § 4 skal lyde:

§ 4. *Medlemskap*

§ 4 fjerde ledd oppheves. Nåværende femte og sjette ledd blir fjerde og femte ledd.

§ 4 fjerde ledd skal lyde:

Kirkemøtet fastsetter nærmere regler om framgangsmåte for *inn- og utmelding*.

§ 5 første ledd skal lyde:

Medlemmer registreres i Den norske kirkes medlemsregister.

2. Forskrift om Den norske kirkes medlemsregister

§ 3 bokstav a skal lyde:

medlemsregister: Den norske kirkes elektronisk lagrede opplysninger om *medlemmer, kirkelige handlinger* samt inn- og utmeldinger,

§ 5 første ledd skal lyde:

Sentral behandlingsansvarlig skal sørge for at det føres register over personer som i samsvar med kirkeordningen § 4 er medlem *av Den norske kirke*, jf. kirkeordningen § 5 første ledd.

§ 6 første ledd første punktum skal lyde:

44 Medlemsregisteret skal inneholde opplysninger om den registrertes navn,
45 folkeregistrerte bostedsadresse, *fødselsnummer*, *dåp* eller innmelding (dato og
46 sted) og tilhørighet til sokn og valgkrets i henhold til folkeregistrert adresse.
47

48

49

3. Regler om innmelding i og utmelding av Den norske kirke m.m.:

50

51

§ 1 første ledd bokstav d) oppheves. Nåværende bokstav e) og f) blir bokstav d)
52 og e).

53

54

§ 1 andre ledd oppheves. Nåværende tredje og fjerde ledd blir andre og tredje
55 ledd.

56

57

§ 2 første ledd bokstav d) oppheves.

58

59

§ 3 oppheves. Nåværende §§ 4 til 6 blir §§ 3 til 5.

60

61

§ 3 tredje ledd oppheves.

62

63

§ 4 andre ledd oppheves.

64

65

66

III

67

68

Endringene i pkt. II trer i kraft straks.

69

70

71

72

73

komitéleder

saksordfører